

Mnohojazyčnost v Evropské unii a její odraz při vytváření evropské terminologie

*Vlasta Hlavičková**

Základem evropské integrace je zásada mnohojazyčnosti, o kterou se opírají práva občanů a legitimita Unie. Postupná integrace evropských zemí a rozšiřování Evropské unie vytváří v evropském prostoru mnohonárodnostní jazykové společenství. Jednou z klíčových otázek pro vzájemné porozumění a možnost vzájemné komunikace je nutnost hledání slovní zásoby pro označení evropských témat ze všech oblastí a jejich adekvátních ekvivalentů v národních jazycích, v případě potřeby pak vytváření nové evropské terminologie, která je schopna plnit komunikační požadavky celého evropského jazykového společenství.

Snaha o podporu multikulturnosti a jazykové rozmanitosti v Evropě se nejzřetelněji projevuje v překládání všech důležitých materiálů EU do všech – v současné době 20 – jazyků členských zemí. Na tomto úkolu se podílejí kvalifikovaní překladatelé a odborníci z oblasti jazykovědy a z dalších specializovaných oborů, zejména práva, ekonomie a politiky. Pro dosažení přesnosti terminologie jsou vytvářeny překladové paměti a databáze obsahující nejdůležitější terminologii evropského společenství.

Studium a porovnávání různých jazykových verzí oficiálních dokumentů Evropské unie současně skýtá bohatý a cenný materiál pro komparativní studie. Nejde přitom jen o pouhé porovnání vhodnosti či přesnosti zvoleného ekvivalentu, lze se zabývat studiem slovotvorných způsobů obohacování slovní zásoby, rozdíly morfosyntaktickými, typologickými, ale také otázkami sémantickými a semaziologickými. Kromě lingvistického přístupu k rozboru evropské terminologie je možno zvolit i přístupy sociolingvistické a srovnáváním jednotlivých jazykových mutací doložit společné evropské kulturní tradice i odlišný společenský, kulturní a historický vývoj evropských zemí. Na způsobu volby ekvivalentu lze pozorovat rozdíly v tradicích myšlení a chápání reality okolní světa, a to jak mezi jednotlivými jazyky, případně i mezi různými jazykovými skupinami.

Čeština vstupuje do tohoto bruselského překladatelského procesu se zpožděním a řada důležitých dokumentů je teprve do češtiny překládána, česká terminologická databáze je postupně vytvářena a je zřejmé, že některá překladatelská řešení nejsou ještě definitivní. To je také důvodem, proč právě na překladech do češtiny lze dosud sledovat silný vliv domácích tradic a českého způsobu vyjadřování i myšlení.

1. Neologizmy a cizí slova

V evropském prostředí nejčastěji vznikají pro označení nových skutečností nová jednoslovná i víceslovná pojmenování a zkratky, nové frazeologizmy, přejímají se výpůjčky z jiných jazyků, atd. Ze slovotvorných postupů jsou to především způsoby odvozování příponami a předponami, dále skládání slov, zejména tzv. rekompozice (Dubský), případně parasyntéza (Bartoš), někdy považované také za formu derivace.

* Doc. PhDr. Vlasta Hlavičková, CSc. – vedoucí Katedry románských jazyků, Fakulta mezinárodních vztahů Vysoká škola ekonomická v Praze.

V evropské terminologii jsou rozšířena především pojmenování se slohotvornou složkou euro, která se snadno přejímají do dalších evropských jazyků:

eurobarometr = angl. *Eurobarometer*, fr. *eurobaromètre*, it. *eurobarometro*, něm. *Eurobarometer*, šp. *eurobarómetro*

eurokrat = angl. *eurocrat*, fr. *eurocrate*, it. *burocrate*, něm. *Eurokrat*, šp. *eurócrata*

euroland = angl. *Euroland*, fr. *Euroland*, it. *Eurolandia*, něm. *Euroland*, šp. *Eurolandia*

euroskeptik = angl. *Eurosceptic*, fr. *eurosceptique*, it. *euroscettico*, něm. *Euroskeptiker*, šp. *euroescéptico*

eurozóna = angl. *eurozóna*, fr. *zone f euro*, it. *eurozona*, něm. *Eurozone*, šp. *eurozona*

eurožargon = angl. *eurojargon*, fr. *eurojargon*, it. *gergo europeo*, něm. *EU-Jargon*, šp. *eu-rojerga/jerga de la UE* apod..

Ve španělštině najdeme řadu dalších, například *eurización* (eurizace), *euroatlántico* (euroatlantický, euroatlantik), *euroatlantismo* (euroatlantizmus), *euromoneda* (eurobankovka), *eurobono* (eurobond), *eurocracia*, *eurócrata* (eurokracie, eurokrat), *euromoneda* (euromince), *euroventanilla* (eurookno), *eurozona* (eurooblast), *eurodiputado*, -a (europoslanec, -kyně), *eurocheque* (eurošek), *eurotúnel* (eurotunel), *eurotur* (euroturistika) a další. Některé z nich, např. *europarlamentario* (poslanec Evropského parlamentu) nemají zatím v češtině obdobný jednoslovný ekvivalent.

Slovníky neologizmů nestačí zachycovat stále další nově odvozené tvary. V českém Slovníku neologizmů (1998) je uvedeno pouze 21 tvarů se složkou euro-, ve stejné době je ve španělském Clave jen (1999) 22 tvarů, avšak ve 2. díle českého slovníku neologizmů (2004) již najdeme bezmála stovku dalších kompozit s euro-. Přitom je zajímavé pozorovat jejich sémantický vývoj ke kvalifikujícím významům: euroskeptik, eurokritik, euromaniak, euronadšenec, euronegativista, objevuje se i euronihilizmus atd., včetně odvozených adjektiv a sloves. V češtině je ovšem ještě možnost využít vedle složky euro- také tvaru evro- *europeo* (evropský), *europaizar* (europeizovat/poevropštit).

Skutečnost, že se stávají základem pro odvozování dalších slovních druhů svědčí o produktivitě těchto tvarů, např. *europeísta* (europeista) – *europeísmo* (europeizmus / evropeizmus) – *europeización* (evropeizace) – *europaizar* (poevropštit). Stejně je tomu v češtině: euronadšenec – euronadšenecký – euronadšený = (šp. *europoptimista*), euorealistus – euorealista – euorealistický – euorealistický = (šp. *euorealista*), podobně euronativista – euronativistický – euronativita – euronativizmus – euronativní, euronegativista – euronegativistický – euronegativizmus aj.

Z dalších častých způsobů odvozování se v různých jazycích setkáváme se slohotvornou složkou multi-. angl. *multilingualism*, fr. *multilinguisme*, it. *multilinguismo*, šp. *multilingüismo*. Podobně *multicultural* (multikulturní/multikulturální), *multiculturalismo* (multikulturalita), *multidisciplinar* (multidisciplinární), *multilateral* (mnohostranný), *multinacional* (multinacionální), *multiracial* (multirasový), *multiusuario* (multiuživatelský) aj.

Také pluri- je početné: *plurianual* (víceletý), *pluridimensional* (více-rozměrný), *pluriempleo* (víceprofesnost), *pluriempleado* (víceprofesní), *plurilingüe* (vícejazykový), *pluripartidismo*, *pluripartidista* (vícepartajní). Někdy je synonymem pluri-/multi-. víceletý = angl. *multiannual*, fr. *pluriannuel*, it. *pluriennale*, šp. *plurianual*.

Pokud jde o přípony, jimiž jsou odvozovány španělské i české evropské termíny, je možno konstatovat, že jsou využívány běžné slovo tvorné způsoby. V češtině se při hledání vhodných ekvivalentů uplatní výjimečně i některé zastaralé tvary, například pro překlad významu „*voluntario*“, „*voluntariado*“ je v dokumentech EU použito tvaru „*dobrovolnický, dobrovolnictví*“, které dnes působí velmi neobvykle. Ve Slovníku spisovné češtiny (1978) najdeme pouze „dobrovolný“ a „dobrovolník“, nicméně ve starší slovní zásobě nalezneme i tvar „dobrovolnictví“, „dobrovolnický“, dokonce i „dobrovolnice“ (Příruční slovník jazyka českého, 1935–1937).

V současné době silně pronikají do slovní zásoby češtiny i románských jazyků, především ve vybraných oborech (informatika, technika, ekonomie aj.), cizí slova, zvláště anglicizmy. Ve španělské evropské terminologii se někdy uvádějí s ekvivalentem v národním jazyce – „*opting out (cláusula de exención)*“, „*ombudsman (Defensor del Pueblo)*“, případně s uvozovkami „*screening*“. V případě „*acquis communautaire*“ je zpravidla užíván tento termín i v češtině, ve španělštině je však jeho ekvivalentem „*acervo comunitario*“.

Podobně „mainstreaming“ (zohlednění určité záležitosti ve všech politikách EU) = *ang. mainstreaming, it. mainstreaming, něm. Mainstreaming, ALE: šp. integración, fr. intégration d'une matière*. „Stakeholder“ (zainteresovaný subjekt) = *ang. stakeholder, it. stakeholder, něm. Stakeholder, ALE šp. interesado, fr. partie prenante*. „Technika/metoda benchmarking“ = *ang. benchmarking technique, it. metodo di benchmarking, něm. Benchmarking, ALE ve šp. técnica de evaluación comparativa, fr. étalonnage des performances*.

Ve španělštině i v češtině lze pozorovat postupnou integraci anglicizmů do současné nové slovní zásoby, jejich lexikografické zachycování je však mnohem pomalejší a stále aktuální zůstává otázka kritérií pro posouzení, zda jde ještě o cizí slovo nebo již o neologismus.

2. Interference mezi evropskými jazyky

2.1 Interference v důsledku pravopisných a morfosyntaktických rozdílů

Formální podobnost je jednou z příčin interference mezi evropskými jazyky, např.: *interkulturalismus* = *šp. interculturalismo, angl. interculturalism, něm. Interkulturalismus, ALE angl. interculturalism, fr. interculturalité, it. interculturalità*. V češtině se setkáme s oběma formami, ve slovnících neologizmů ale zatím nejsou zachyceny: *interkulturalita i interkulturalismus*.

Podobně *mnohojazyčnost* = *angl. multilingualism, fr. multilinguisme, it. multilinguismo, šp. multilingüismo, komunitizace* = *ang. communitisation, fr. communautarisation, it. comunitarizzazione, šp. comunitarización* a mnohá další.

Jedním z velmi častých „evropských“ problémů je také psaní velkých písmen, v tomto ohledu je nejsnazší němčina a španělština, používající v celém názvu důsledně velká písmena. Pro srovnání uvádíme oficiální názvy v daných jazycích:

„*Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod*“ = *šp. Convenio Europeo para la Protección de los Derechos Humanos y de las Libertades Fundamentales, něm. Europäisches Abkommen über den Schutz der Menschenrechte, Ale: angl. European Convention for the protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, fr. Convention européenne de sauvegarde des droits de l'Homme et des libertés fondamentales, it. Convenzione europea di salvaguardia dei diritti dell'uomo e delle libertà fondamentali*“.

Také varianty plynoucí z typologických rozdílů mezi jazyky se mohou stát zdrojem omylů. Je to zejména vyjádření stejného sémantického obsahu jiným slovnědruhovým ekvivalentem v cílovém jazyce. Častým případem je užití českého substantiva místo slovesa v románských jazycích, např.: „prosazování mnohojazyčnosti“ = it. *sostenere il multilinguismo*, šp. *potenciar el multilingüismo*.

Volba předložky v češtině/němčině umožňuje stručnější vyjádření než je tomu v jiných jazycích:

Smlouva o Ústavě pro Evropu – obdobně je předložka v němčině: Vertrag über eine Verfassung für Europa, v dalších jazycích najdeme slovesné tvary: angl. *Treaty establishing a Constitution for Europe*, fr. *Traité établissant une Constitution pour l'Europe*, it. *Trattato che adotta una Costituzione per l'Europa*., šp. *Tratado m por el que se establece una Constitución para Europa*.

Podobně je tomu u přívlastků shodných, v češtině vyjadřovaných adjektivem, zatímco v ostatních jazycích je pro přívlastek neshodný nutno použít předložkovou vazbu s podstatným jménem: *mezigenerační solidarita* – šp. *solidaridad entre las generaciones*, angl. *solidarity between generations*, fr. *solidarité entre les générations*, it. *solidarietà tra le generazioni*, něm. *Solidarität zwischen Generationen*.

Českému adjektivu „*rámcový*“, ve funkci přívlastku shodného, odpovídá v románských jazycích přívlastek tvořený substantivem v postavení za substantivem: *rámcový zákon* = fr. *loi-cadre*, it. *legge quadro*, šp. *ley marco*, avšak v angl. a něm. jde o kompozita *a framework law*, něm. *Rahmengesetz*.

Někdy českému víceslovnému pojmu odpovídá pouze jednoslovné vyjádření: „výměnné pobyty *třídních kolektivů*“ vyjadřuje v jiných jazycích pouze slovo „*třída*“: = angl. *class exchanges*, šp. *intercambio de clases*, fr. *échanges de classes*, it. *soggiorni di scambio di classi*.

2.2 Sémantické rozdíly jako příčina interference

Při studiu různojazyčné evropské terminologie jsou však důležitější rozdíly sémantické. Porovnáním zvolených ekvivalentů v různých jazycích lze doložit sémantické rozdíly při označování téže „evropské“ skutečnosti v evropském hesláři, případně studovat historické souvislosti volby ekvivalentu.

Pojem „*udržitelný*“ nalezneme v doslovném významu v několika jazycích – *udržitelný rozvoj* = šp. *el desarrollo sostenible*, it. *lo sviluppo sostenibile*, angl. *the sustainable development*, něm. *eine nachhaltige Entwicklung*, nicméně ve francouzštině nalezneme význam „*trvající/trvalý*“ fr. *le développement durable*.

Podobně ve většině jazyků je pro pojem „*výkon pravomocí*“ zvolen obdobný význam: šp. *ejercicio de las competencias*, fr. *exercice des compétences*, it. *esercizio delle competenze*, něm. *Ausübung der Zuständigkeiten* – ALE v angličtině je významový obsah jiný angl. *the use of competencies*.

Různý sémantický obsah najdeme zvláště v případě metafor: „*most* k větší solidaritě“ = angl. *a bridge to greather solidarity*, it. *ponte verso una maggiore solidarietà*, ALE šp. *tierra de abono de la solidaridad* (úrodná půda), fr. *voie vers une plus grande solidarité* (cesta), něm. *Weg zu mehr Solidarität* (cesta). Avšak „*most* Společenství“ je ve většině jazyků opravdu *mostem/můstkem* = ang. *the Community bridge*, fr. *passerelle communautaire*, it. *passerella comunitaria*, něm. *gemeinschaftsrechtliche Brücke*, šp. *punte comunitario*.

Záměna pojmů čas a prostor zřejmě vedla k vytvoření dvouslovného spojení „časový prostor“, v ostatních jazycích jde spíše o pojem „dostatku času“: „odpovídající časový prostor“ = šp. *tiempo suficiente*, angl. *enough curriculum time*, fr. *plage horaire suffisante*, it. *numero di ore sufficiente*. Jiné ekvivalenty jsou pak v případě skutečného „prostoru“: prostor svobody, bezpečnosti a práva = angl. *area of freedom, security and justice*, šp. *espacio de libertad, seguridad y justicia*, fr. *espace de liberté, de sécurité et de droit*, it. *spazio di libertà, sicurezza e giustizia*, něm. *Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts*.

Ve spojení „informovanost o přínosech“ je v románských jazycích místo „přínosu“ použito slova „výhoda“ = šp. *sensibilización sobre las ventajas*, fr. *sensibiliser aux avantages*, it. *conoscenza dei vantaggi*. Také pojem „informovanost“ není ekvivalentem pojmů v románských jazycích a jeho doslovný překlad by nebyl snadný.

Také např. u termínu „listina“ nalézáme v románských jazycích jiný ekvivalent než v angličtině a němčině: *ratifikační listina* = angl. *ratification document*, něm. *Ratifizierungsurkunde*, ALE: šp. *instrumento de ratificación*, fr. *instrument de ratification*, it. *strumento di ratifica*.

Častým úskalím jsou adjektiva „vnitrostátní, celostátní, státní“, např.: *vnitrostátní strategie*, slov. *vnútroštátna stratégia*, ale v ostatních jazycích pouze „národní“ = angl. *national strategy*, šp. *estrategia nacional*, fr. *stratégie nationale*, it. *strategia nazionale*, něm. *nationale Strategie*.

Pojem „celoživotní“ lze ve španělštině a italštině vyjádřit pojmem „permanentní/stálý“: *celoživotní vzdělávání*: = šp. *aprendizaje permanente*, it. *apprendimento permanente*, ALE: angl. *lifelong learning*, fr. *formation tout au long de la vie*, něm. *lebenslanges Lernen*.

3. Projevy českého eurožargonu

Evropská komise uveřejnila pod názvem Eurožargon (Průvodce eurožargonem ve srozumitelné řeči) výběr základních termínů, doporučených k užívání v institucích a záležitostech Evropské unie. Termín žargon má ovšem v češtině expresivní význam s nádechem despektivním, nicméně k tomuto významu se blíží některé české ekvivalenty, zpravidla víceslovné, méně přesné a méně výstižné, porovnáme-li je s doporučenými termíny původními.

Ve snaze dodržet sémantický obsah původního cizojazyčného spojení, pravděpodobně v angličtině, nejsou některá nově vzniklá dvouslovná spojení v češtině srozumitelná. Např. ve spojení „obezřetnostní dohled“ – tvar adjektiva „obezřetnostní“ není zatím součástí české slovní zásoby, odvozen z angl. *prudential supervision*, šp. *supervisión prudencial*, fr. *contrôle prudentiel*, it. *vigilanza prudenziale*.

V některých případech je v češtině zvolena úřednická floskule, např. „osvědčené postupy“ má v evropských jazycích srozumitelnější ekvivalent „dobrá praxe“ = angl. *good practice*, fr. *les bonnes pratiques*, it. *buone pratiche*, něm. *bewährte Verfahren*, šp. *buenas prácticas*.

Provádění doložky solidarity = odpovídá doslovný ekvivalent pouze v něm. *Durchführung der Solidaritätsklausel*, ALE v jiných jazycích se užívá významu „uplatnění, aplikace“: angl. *application of the solidarity provision/clause*, šp. *aplicación de la cláusula f de solidaridad*, fr. *application de la clause de la solidarité*, it. *attuazione della clausola di solidarietà*.

Český obrat *v krátkodobém horizontu* je dnes oblíbenou floskulí, nicméně v jiných jazycích „horizont“ nenajdeme: = angl. *in the short term*, fr. *à court terme*, it. *a breve termine*, šp. *a corto plazo*.

Značné sémantické rozdíly mezi cizojazyčným termínem a českým ekvivalentem nacházíme často v případě sloves. Ve španělštině a jiných evropských jazycích se mateřským jazykem „mluví“, „ovládat“ lze cizí jazyk (šp. *dominar*). V češtině však ovládáme i svůj jazyk mateřský: „ovládat jen svůj mateřský jazyk“ = šp. *hablar sólo su lengua materna*, it. *parlare soltanto la propria lingua materna*, něm. *lediglich seine Muttersprache sprechen*.

Spojení „povzbuzovat mnohojazyčnost“ = má ekvivalent v jiných jazycích spíše ve významu „podporovat“ = angl. *to promote multilingualism*, šp. *promover el multilingüismo*, něm. *die Mehrsprachigkeit fördern*, případně « dávat přednost » : fr. *favoriser le multilinguisme*, it. *favorire il multilinguismo*.

Rovněž obrat „sdílet osvědčené postupy“ je spíše úřednickou floskulí, jejíž sémantický obsah není na první pohled zřejmý, na rozdíl od cizojazyčných ekvivalentů: = angl. *to share good practice*, šp. *compartir buenas prácticas*, fr. *partager les bonnes pratiques*, it. *scambiare buone pratiche*, něm. *sich über bewährte Verfahren austauschen*.

Podobně „vycházet z osvědčených postupů“ = angl. *to draw on good practice*, šp. *basarse en las buenas prácticas*, fr. *s'appuyer sur les bonnes pratiques*, it. *prendere le mosse dalle buone pratiche*. Zajímavé řešení kombinace s anglicismem přitom zvolila němčina „*aus Good Practice ausgehen*“.

Také spojení „vymežit přednostní cíle“ je v ostatních jazycích vyjádřeno srozumitelněji významem „definovat“, „stanovit“: = angl. *to define priority objectives*, šp. *determinar los objetivos prioritarios*, fr. *définir les objectifs prioritaires*, it. *definire gli obiettivi prioritari*, něm. *vorrangige Ziele festlegen*.

Doslovný význam obratu „posílit znalost mateřského jazyka“ = angl. *strengthen mother tongue skills*, fr. *renforcer les compétences dans la langue maternelle*, může mít ekvivalent „zlepšit“ = it. *migliorare le competenze nella propria madre lingua*, něm. *muttersprachliche Kompetenz verbessern*, případně „upevnit“: šp. *consolidar el conocimiento de lengua materna*.

Obratu „zohlednit výuku jazyků“ = odpovídá angl. *to take into account as appropriate the teaching of languages*, něm. *den Unterricht von Sprachen berücksichtigen* – ALE také: šp. *prestar una atención adecuada a la enseñanza de las lenguas*, fr. *prendre en considération l'enseignement des langues*, it. *prendere in considerazione l'insegnamento delle lingue*.

Pro ilustraci bylo zvoleno pouze několik příkladů, vybraných z oficiálních verzí evropských dokumentů v jazycích EU, tedy také v jazyce českém. Česká terminologie vzniká a vyvíjí se dodatečně, od našeho vstupu do EU se intenzivně pracuje na přeložení všech základních dokumentů do češtiny. Na překladech pracuje skupina školených překladatelů a jsou konzultovány s příslušnými odborníky, přesto porovnáním různých jazykových verzí lze na českých ekvivalentech sledovat silný vliv dlouhodobé politické a kulturní degradace, jež přispěla k poklesu českého úředního jazyka, k jeho sémantickému vyprázdňení, užívání klišé a bezobsažných frází. Vznikající česká evropská terminologie by si jistě zasloužila pečlivější volbu způsobu vyjadřování. Je otázkou, zda mnohojazyčnost evropské integrace postupně přispěje ke zkvalitnění české slovní zásoby a stylu mluveného a psaného projevu.

Závěr

Srovnáváním různojazyčných ekvivalentů lze sledovat rozdíly v pohledu na mimojazykovou skutečnost a jejím pojmenování mezi různými evropskými jazyky i mezi různými jazykovými skupinami. Na základě analýzy podobností a rozdílů ekvivalentů v různých evropských jazycích lze odhalit také příčiny interference v plánu ortografickém, morfosyntaktickém i sémantickém, a věnovat jim pak ve výuce jazyka zvýšenou pozornost. Je proto třeba mít neustále na paměti riziko plynoucí z doslovného překladu českého pojmu do cizího jazyka a při práci se slovníkem upozorňovat na úskalí českého eurožargonu.

Literatura

Akademický slovník cizích slov. Praha, Academia, 2005.

BARTOŠ, L.: *Neología en el español actual*. Ostrava, Ostravská univerzita, 2006.

Clave. Diccionario de uso del español actual. Madrid, SM, 1999.

ČERNÝ, J.: *Úvod do studia jazyka*. Olomouc. Rubico, 1998.

DUBSKÝ, J.: *Základy španělské lexikologie*. Praha, SPN, 1977.

Kolektiv autorů: *Nová slova v češtině*. Slovník neologizmů 1. Academia Praha, 1998.

Kolektiv autorů: *Nová slova v češtině*. Slovník neologizmů 2. Academia Praha, 2004.

Příruční slovník jazyka českého. 1935–1937.

http://europa.eu.int/comm/dgs/translation/index_en.htm

http://www.europa.eu.int/comm/education/policies/lang/languages/index_en.html

Mnohojazyčnost v Evropské unii a její odraz při vytváření evropské terminologie

Vlasta Hlavičková

Abstrakt

Na rozboru několika příkladů, vybraných z oficiálních verzí evropských dokumentů, jsou podány některé společné i odlišné rysy tvorby evropské terminologie. Srovnáváním různojazyčných ekvivalentů lze sledovat rozdíly v pohledu na mimojazykovou skutečnost a jejím pojmenování mezi různými evropskými jazyky i mezi různými jazykovými skupinami. Zvláštní pozornost je věnována problémům českého eurožargonu.

Klíčová slova: mnohojazyčnost; evropská terminologie; rozdíly v pohledu na mimojazykovou skutečnost; rozdíly v tvorbě terminologie; mezijazyková interference; český eurožargon.

Multilingualism in the European union and its reflection in the European terminology

Abstract

Through an analysis of some examples, excerpted from the official versions of EU documents some common and specific characteristics related to creating European terminology are presented. By comparing the equivalents in different languages, we can see the differences in the perception of the extralingual reality as well as in the creation of European terminology in different languages and language groups. A special attention is dedicated to problems related to "Czech eurojargon".

Key words: multilingualism; european terminology; differences in the perception of the extralingual reality; differences in creating terminology; interlingual interference; Czech eurojargon.